

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.462/18/2020.

A tanács tagjai: Pulainé Dr. Horváth Hajnalka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bonifert Zsolt közbeszerzési biztos, Dr. Puskás Sándor közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó u. 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Bakos Balázs
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Riadó u. 5.)

Az ajánlatkérő/beszerző: Budapesti Távhőszolgáltató Zrt.
(Budapest, Kalotaszeg utca 31.)

Az ajánlatkérő/beszerző képviselője: Dr. Hamar Balázs Pál
kamarai jogtanácsos
(Budapest, Kalotaszeg utca 31.)

A kérelmezett: Arval Magyarország Járműparkkezelő Kft.
(Budapest, Bocskai út 134-146.)

A kérelmezett képviselője: Szecskay Ügyvédi Iroda
Dr. Wellmann György ügyvéd
(Budapest, Kossuth Lajos tér 16-17.)

Az egyéb érdekelt: Porsche Lízing és Szolgáltató Kft.
(Budapest, Fáy u. 27.)

Az egyéb érdekelt képviselője: Dr. Maczurka Csilla ügyvéd
(Budapest, Angyalföldi út 5. VI/1.)

A közbeszerzés, beszerzés tárgya, értéke: Bérleti és szolgáltatási szerződés flottaüzemeltetési feladatok ellátására - Kbt. mellőzése, szerződésmódosítás, 56.176.183.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a második kezdeményezési elem tekintetében a beszerző megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 19. § (2)-(3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság a beszerzővel szemben a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése miatt 500.000.-Ft, azaz ötszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a beszerző és a kérelmezett között gépjárműflotta bérleti és üzemeltetési feladatok beszerzése tárgyú, 2019. július 29. és 2020. április 30. napja közötti

megrendelések és teljesítések alapján létrejött szerződések semmisek.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a tárgyi szerződések tekintetében az eredeti állapot nem állítható helyre.

A Döntőbizottság az érvénytelenség jogkövetkezményeként a beszerzővel szemben további 500.000.-Ft azaz ötszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a beszerzőt, hogy a bírságok összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés első és harmadik eleme tekintetében a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. Második része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított „Bérleti és szolgáltatási szerződés flottaüzemeltetési feladatok ellátására” tárgyban, melynek ajánlati felhívását 2014. július 10-én adta fel az Európai Unió Hivatalos Lapjában. A felhívás 2014. július 15-én jelent meg 2014/S 133-238205. számon.

2. A felhívás az alábbiakat is tartalmazta: _

II.1.5) A szerződés vagy a beszerzés(ek) rövid meghatározása

Bérleti szerződés keretében új gépjármű flotta tartós bérlete a Főtáv Zrt. részére.

II.2.1) Teljes mennyiség:

Bérleti szerződés keretében 57 db új gépjármű 48 hónapos időszakra szóló tartós bérlete.

Főtáv Zrt. részére az alábbiak szerint:

Gépjármű kategóriák:

1. kategória (29 db):

Személygépjármű alvázra épített 3 ajtós, zárt karosszériás kivitelű, N1 kategóriára vizsgáztatott kisáru szállítógépjármű, mellyel a gépjárművezetőn kívül 1 fő szállítható.

Minimum 54 KW, maximum 77 KW teljesítményű gépjármű.

Egyéb, alapkövetelményen felüli felszereltség, elvárás:

— vegyes CO₂ kibocsátás a 715/2007/EK rendelet számítási módszerének alkalmazásával: kisebb, mint 115(g/km);

— minimális rakodótér térfogat: 0,85 m³;

— csomagtér elválasztó rács;

- gumipadló vagy gumiszőnyeg a raktérben;
- csomagtér fedő roló, vagy sötétített ablakok, mely megakadályozza a csomagtérbe történő betekintést;
- gumi, vagy műanyag védőléc a gépjármű mindkét oldalán, mely utólagos felszerelésű is lehet;
- ablaktörlővel ellátott fűthető hátsó szélvédő;
- ködlámpák;
- 4 irányban állítható kormányoszlop;
- ülésmagasság állítás a vezetőülésen;

2. /a. kategória (6 db) :

Duplafülkés, jobb oldalon tolóajtóval szerelt, zárt áruszállító gépjármű, mellyel a gépjárművezetőkön kívül 5 főszállítható és megengedett legnagyobb össztömege minimum 2600, maximum 3100 kg.

Minimum 75 KW, maximum 110 KW teljesítményű gépjármű.

Egyéb, alapkövetelményen felüli felszereltség, elvárás:

- vegyes CO₂ kibocsátás a 715/2007/EK rendelet számítási módszerének alkalmazásával: kisebb, mint 210 (g/km);
- minimális rakodótér térfogat: 2,6 m³;
- minimális hasznos teherbírás: 800 kg;
- minimális tengelytáv: 3 000 mm;
- rakodótér hátulján aszimmetrikusan, vagy szimmetrikusan osztott, lemezelt hátsó ajtó;
- utas kabin felől szigetelt raktérelválasztó;
- vonóhorog, mely 750 kg össztömegű pótkocsi vontatására alkalmas;
- zárható tanksapka;
- raktérvilágítás;
- csúszásmentes padlóval és belső burkolattal ellátott raktér, mindkét oldalon középmagasságban szereltrögzítő sínnel, ahol a kerékházati dob is burkolt (tető burkolat nem szükséges);

2. /b. kategória (2 db): (megegyezik a 2./a. kategóriával, állófűtéssel, tetőcsomagtartóval, sárga figyelmeztetést adó lámpával kiegészítve).

Egyéb, alapkövetelményen és 2/a kategórián felüli felszereltség, elvárás:

- állófűtés, mely utólagos beszerelésű is lehet;
- 1 db, minimum 150 mm magasságú sárga figyelmeztető jelzést adó LED-es, fixen felszerelt villogó, melynek minden irányból kell biztosítani a láthatóságot. (javasolt, Ajánlatkérőnél rendszeresített típus: REVOLUXION.A vagy azzal egyenértékű típus);
- minimum 100 kg teherbírású tetőcsomagtartó;
- üzembentartói bejegyzés szükséges;

2. /c. kategória (1 db): (megegyezik a 2./a. kategóriával, tetőcsomagtartóval és raktérszellőzővel, porral oltótartókonzollal kiegészítve).

Egyéb, alapkövetelményen és 2/a kategórián felüli felszereltség, elvárás:

- minimum 100 kg teherbírású tetőcsomagtartó;
- raktér mindkét oldalán beépített, minimum 100 cm²-es szellőzőrács;
- 1 db 6 kg-os MSZ EN 3 típusú porral oltó készülék tartókonzol, mely a raktérben van elhelyezve (tűzoltókészüléket Bérló biztosítja).

3. /a. kategória (2 db):

N1 kategóriára vizsgáztatott, jobb oldalon tolóajtóval szerelt, zárt áruszállító gépjármű mellyel a gépjárművezetőkön kívül 2 fő szállítható és megengedett legnagyobb össztömege minimum 2 500, maximum 2750 kg.

Minimum 75 KW, maximum 93 KW teljesítményű gépjármű.

Egyéb, alapkövetelményen felüli felszereltség, elvárás:

- vegyes CO₂ kibocsátás a 715/2007/EK rendelet számítási módszerének alkalmazásával: kisebb, mint 210 (g/km);
- tengelytáv minimum: 2 900 mm;
- minimális rakodótér térfogat: 5 m³;
- minimális hasznos teherbírás: 850 kg;
- raktér magasság minimum: 1 350 mm;
- rakodótér hátulján aszimmetrikusan, vagy szimmetrikusan osztott, lemezelt hátsó ajtó;
- zárható tanksapka;
- raktérvilágítás;
- csúszásmentes padlóval és belső burkolattal ellátott raktér, ahol a kerékhajtás dob is burkolt, mindkét oldalon középmagasságban szerelt rögzítő sínnel (tető burkolat nem szükséges).

3./b. kategória (1 db): (megegyezik a 3./a. kategóriával, vonóhoroggal kiegészítve).

Egyéb, alapkövetelményen és 3-as kategórián felüli felszereltség, elvárás:

- vonóhorog, mely 750 kg össztömegű pótkocsi vontatására alkalmas

4. /a. kategória (5 db) :

Duplafülkés, jobb oldalon tolóajtóval szerelt gépjármű, mellyel a gépjárművezetőn kívül 5 vagy 6 fő szállítható és megengedett legnagyobb össztömege minimum 3 300, maximum 3 500 kg.

Minimum 90 KW, maximum 110 KW teljesítményű első kerék meghajtású gépjármű.

Egyéb, alapkövetelményen felüli felszereltség, elvárás:

- vegyes CO₂ kibocsátás a 715/2007/EK rendelet számítási módszerének alkalmazásával: kisebb, mint 240 (g/km)

- tengelytáv minimum: 3 750 mm;

- minimum raktér magasság: 1 800 mm;

- rakodótér hátulján aszimmetrikusan, vagy szimmetrikusan osztott, lemezelt (üvegezés nélküli) hátsó ajtó;

- utas kabin felől szigetelt raktér elválasztó;

- kipörgésgátló (ASR);

- zárható tanksapka;

- tolatóradar vagy tolatókamera;

- minimum 150 kg teherbírású tetőcsomagtartó, hátsó ajtóra szerelt létrával;

- raktér mindkét oldalán beépített, minimum 150 cm²-es szellőzőrács;

- csúszásmentes padlóval és belső burkolattal ellátott raktér, mindkét oldalon szerelt rögzítő sínnel (tetőburkolat nem szükséges);

- 1 db 6 kg-os MSZ EN 3 típusú porral oltó készülék tartókonzol, mely a raktérben van elhelyezve (tűzoltókészüléket Bérlő biztosítja).

4./b. kategória (7 db): (megegyezik a 4./a. kategóriával, állófűtéssel és sárga figyelmeztetést adó lámpával kiegészítve).

Egyéb, alapkövetelményen és -as kategórián felüli felszereltség, elvárás:

- állófűtés, mely utólagos beszerelésű is lehet;

- 2 db, minimum 150 mm magasságú sárga figyelmeztető jelzést adó LED-es, fixen felszerelt villogó, melynek minden irányból kell biztosítani a láthatóságot. (javasolt, Ajánlatkérőnél rendszeresített típus: REVOLUXION.A vagy azzal egyenértékű típus);

- üzembentartói bejegyzés szükséges.

5. kategória (2 db):

Személygépjármű alvázra épített 2 ajtós, dobozos karosszériás (furgon) kivitelű, N1 kategóriára vizsgáztatott kisértő szállító gépjármű, mellyel a gépjárművezetőn kívül 1 fő szállítható.

Minimum 54 KW, maximum 77 KW teljesítményű gépjármű.

Egyéb, alapkövetelményen felüli felszereltség, elvárás:

- vegyes CO₂ kibocsátás a 715/2007/EK rendelet számítási módszerének alkalmazásával: kisebb, mint 130(g/km);
- minimális rakodótér térfogat: 2 m³, maximum: 3,8 m³;
- minimális hasznos teherbírás: 560 kg;
- rakodótér hátulján aszimmetrikusan, vagy szimmetrikusan osztott hátsó ajtó;
- raktér világítás;
- csúszásmentes padlóval és belső burkolattal ellátott raktér, mindkét oldalon szerelt rögzítő sínrel (tetőburkolat nem szükséges);
- 1 db 6 kg-os MSZ EN 3 típusú porral oltó készülék tartókonzol, mely a raktérben van elhelyezve (tűzoltókészüléket Bérló biztosítja).

6. kategória (2 db):

N1 kategóriára vizsgáztatott platós áruszállító gépjármű, mellyel a gépjárművezetőn kívül 2 fő szállítható és megengedett legnagyobb össztömege minimum 3 300, maximum 3 500 kg. Minimum 90 KW, maximum 110 KW teljesítményű, elsőkerék meghajtású gépjármű.

Egyéb, alapkövetelményen felüli felszereltség, elvárás:

- vegyes CO₂ kibocsátás a 715/2007/EK rendelet számítási módszerének alkalmazásával: kisebb, mint 215 (g/km);
- minimális hasznos teherbírás: 1 300 kg;
- minimális belső plató hosszúság: 3 900 mm;
- tengelytáv minimum: 3 900 mm;
- csúszásmentes, minimum 6 db rögzítő ponttal ellátott plató, melynek mindkét oldalsó és hátsó oldalfala nyitható;
- acél plató homlokfal;
- plató alatti oldalsó aláfutásgátló.

3. II.2.3) Meghosszabbításra vonatkozó információk

A szerződés meghosszabbítható: nem

4. A felhívás II.3) pontja szerint a szerződés időtartama 48 hónap volt a szerződés megkötésétől számítva.

5. Az ajánlatkérő az eljárás összegezését 2014. november 4-én küldte meg az ajánlattevők részére, az eljárás nyertese a kérelmezett lett.

6. A kérelmezettel az ajánlatkérő 2014. november 25-én megkötötte a bérleti és szolgáltatási szerződést (továbbiakban: szerződés1).

7. A szerződés az alábbiakat is tartalmazta:

„1.4. A Bérló az átadott gépjárműveket kategóriánként, a kategória szerinti utolsó gépjármű szerződésszerű leszállításának, üzemelésre való átadásának napjától számított 48 hónapig bérli, Bérbeadó pedig a bérelt gépjárműveket a jelen szerződésben meghatározottak szerint üzemelteti.”

„7. A szerződés megszüntetése és felmondása

(...)

A szerződés az egyes gépjárművek vonatkozásában megszűnik:

- a bérleti időtartam lejártával, ...”

5. A Szerződés1. 4.2. pontja szerint:

„4.2. Elszámolás a bérleti jogviszony megszűnése esetén:

4.2.1. Amennyiben a bérleti jogviszony a jelen szerződésben meghatározott bérleti időszak leteltével szűnik meg a Bérelő köteles a gépjárműveket a jelen szerződés rendelkezései szerint visszaszolgáltatni a Bérbeadónak. Az átadás-átvétel helye a Bérbeadó budapesti telephelye, ennek hiányában a Bérelő telephelye.”

6. A Szerződés 1. 7. pontja alapján:

„7. A SZERZŐDÉS MEGSZÜNTETÉSE ÉS FELMONDÁSA

A Felek a szerződést közös akarattal írásban bármikor megszüntethetik.

A szerződés megszűnik bármely fél jogutód nélküli megszűnésével.

A szerződés az egyes gépjárművek vonatkozásában megszűnik:

- a bérleti időtartam lejártával, valamint
- a Bérelő rendes felmondásával,
- bármely fél általi rendkívüli felmondással. [...]

[...] A Bérelő a szerződés bármilyen okból történő megszűnése esetén a gépjárműveket köteles a Bérbeadónak 2 munkanapon belül [...] visszaszolgáltatni.”

8. A közbeszerzés becsült értéke a 2014. december 9. napján, az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2014/S 237-416944 számon közzétett, az eljárás eredményéről szóló tájékoztató V.4) pontja szerint nettó 254.600.000,- Ft volt.

9. A felek a 2014. november 25-én megkötött szerződést 2018. november 15-én módosították, melynek okaként a bérelő vállalatcsoporti gépjármű-gazdálkodási változásokat jelölték meg. A módosítás a gépjármű használók körét érintette.

10. A szerződés hatályát veszítette 2018. november 25. napján a szerződés aláírását követő 48 hónap elteltével.

11. A felek a fenti szerződést 2019. január 8-án ismét módosították, melynek során az eredeti szerződéses tartalom az alábbiak szerint változott:

Eredeti tartalom:

„1.4. A Bérelő az átadott gépjárműveket kategóriánként, a kategória szerinti utolsó gépjármű szerződésszerű leszállításának, üzemelésre való átadásának napjától számított **48 hónapig** bérli, Bérbeadó pedig a bérelt gépjárműveket a jelen szerződésben meghatározottak szerint üzemelteti.”

Módosított tartalom:

„1.4. A Bérelő az átadott gépjárműveket kategóriánként, a kategória szerinti utolsó gépjármű szerződésszerű leszállításának, üzemelésre való átadásának napjától számított **53 hónapig** bérli, Bérbeadó pedig a bérelt gépjárműveket a jelen szerződésben meghatározottak szerint üzemelteti.”

12. Az ajánlatkérő a Kbt. Második része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított „Személy- és tehergépjármű beszerzése - bérlete” tárgyban, melynek ajánlati felhívását 2019. január 17-én adta fel az Európai Unió Hivatalos Lapjában. A felhívás 2019. január 21-én jelent meg 2019/S 014-028903. számon.

13. A felhívás az alábbiakat is tartalmazta:

II.2.4) A közbeszerzés ismertetése:

Személygépjármű és tehergépjármű beszerzése bérleti és flottaüzemeltetési szerződés keretében, 48 hónap időtartamra „156 db személy valamint haszongépjármű bérlet 48 hónapos időtartamra (133 db személy valamint haszongépjármű + 23 db személy valamint haszongépjármű opciós lehívással)”.

Feladat: Személygépjármű és tehergépjármű bérbeadása és flottaüzemeltetése szerződés keretében.

- A műszaki mellékletben megfogalmazott paraméterű járművek leszállítása
- Forgalomba helyezése
- Biztosítása, adók megfizetése
- Gumi management
- Assistant szolgáltatás
- Szerviz management
- Vezetéstechnikai tréning

II.2.7) A szerződés, a keretmegállapodás vagy a dinamikus beszerzési rendszer időtartama

Az időtartam hónapban: 48

A szerződés meghosszabbítható: nem

14. Az ajánlatkérő a 2019/S 014-028903. számon indított eljárás összegezését 2019. április 3-án, majd annak módosítását 2019. április 15-én küldte meg az ajánlattevők részére. A módosított összegezésben az ajánlatkérő az eljárást eredményesnek nyilvánította az ajánlatkérő, érvényes ajánlatot benyújtóként feltüntetve az egyéb érdekeltet és a kérelmezettet. Az eljárás nyertese az egyéb érdekelt lett.

15. Az ajánlatkérő és az egyéb érdekelt között 2019. május 6. napján jött létre a nettó 958.800.000,- Ft bérleti díjat tartalmazó bérleti és szolgáltatási szerződést (továbbiakban: szerződés2.) 48 hónap időtartamra. A szerződés2. hatálybalépésének napja a szerződés1. megszűnését követő nap, azaz 2019. július 29. napja.

A szerződés2-ben az alábbiakat is rögzítették a felek:

„1.2. A jelen szerződés 1.sz. mellékleteiben meghatározott műszaki feltételeknek megfelelő Bérlok által igényelt gépjárművek teljes mennyiségét legkésőbb jelen szerződés aláírásától számított, az 1.b.sz. mellékletben található táblázat szerinti 180 vagy 210 naptári napon belül, a Bérlokkal előzetesen egyeztetett időpontban kell saját állományából tartós bérleti konstrukció keretében Bérlok részére bérbe adni flottarendszerű üzemeltetési szolgáltatással.

1.3. A Bérbeadó a jelen szerződés hatálybalépését követő 5 napon belül köteles, legfeljebb a szerződés szerint szállítandó valamennyi új gépjármű átadásának napjáig terjedő időszakra mindösszesen 82 db használt gépjárművet biztosítani a Bérlo részére, amelyért a Bérlo gépjárművenként bérleti díjat fizet, amely bérleti díj nem lehet magasabb, mint a jelen szerződés 5.1. pontjában részletezett bérleti díj 75%-a. (...)

„1.4.1. A Bérlok az átadott gépjárműveket kategóriánként, a kategória szerinti utolsó gépjármű szerződésszerű leszállításának, üzemelésre való átadásának napjától számított 48 hónapig bérli, ...”

16. Az ajánlatkérő 2019. július 28. napján levélben tájékoztatta a kérelmezettet, hogy a határozott idő (53 hónap) lejártával a vele kötött szerződés 2019. július 28. napjával megszűnt.

17. A szerződés1. keretében biztosított 57 darab használt gépjárművének a szerződés2. teljesítése keretében történő tovább-használatának biztosítása érdekében 2019. május 30-án az

egyéb érdekelt ajánlatot kért a kérelmezettől az ajánlatkérő részére biztosítani kívánt 57 darab használt személygépjármű bérletére vonatkozóan a 2019. július 28-tól 2019. december 20-ig terjedő időszakra.

Az egyéb érdekelt 2019. június 5. napján az alábbiak szerint értesítette az ajánlatkérőt:
„Mai egyeztetésünknek megfelelően megerősítem, hogy tudjuk vállalni az ARVAL-os autók tovább vitelét csere autóként, amíg az újak nem érkeznek meg (a köztetek lévő szerződés lejártával egyidejűleg), 2019. 07. 18-tól folyamatosan.”.

A 2019. július 28. napján kelt „Jegyzőkönyv ideiglenes gépjárművek átadásáról” dokumentum szerint az 57 db gépjárművet az ajánlatkérő átvette.

Az egyéb érdekelt 2020. június 12. napján kelt nyilatkozata az alábbiakat rögzítette:
„Ezen autócsomag részeként az ARVAL tulajdonát képező összesen 57 db gépjármű bevonására csak a Főtáv Zrt. kifejezett javaslatára és kérésére került sor. Ennek oka, hogy a gépjárművek olyan egyedi felépítéssel és felszereléssel kerültek ellátásra, amely speciálisan a Főtáv Zrt. számára kerültek kialakításra. Folyamatosan szolgálatban voltak, a hálózat és kiszolgáló egységek ellenőrzését, javítását végezték.”.

A kérelmezett az 57 db gépjármű bérbeadására tekintettel 2019. július 15. napján kelt, 21913329 számú számlát állított ki 2019. augusztus hónapra vonatkozóan nettó 6.175.396.- Ft összegben az ajánlatkérő részére, mely számlát az ajánlatkérő kiegyenlített. A kérelmezett ezt követően is számlázott az ajánlatkérő részére, azonban ezen számlák kifizetésétől az ajánlatkérő már elzárkózott.

A kérelmezett és az egyéb érdekelt között egyeztetések folytak, 2019. október 31. napján a kérelmezett ismételten megküldte az egyéb érdekeltnek a 2019. május 30. napján már továbbított bérleti ajánlatát, mellyel egy időben az egyéb érdekelt 2019. július 29. naptól kezdődően a bérleti díj számlák kiállítását kérte a kérelmezettől. Ezt követően 2019. december 12. napján az egyéb érdekelt ismét felhívta a kérelmezettet, hogy a 2019. július 29. – 2019. november 30. közötti időszakra tekintettel számláit annak ellenére állítsa ki az egyéb érdekelt felé, és annak elektronikus és papír alapú formáját legkésőbb 2019. december 17. napjáig az egyéb érdekeltnek juttassa el, hogy a bérleti jogviszony elbírálására (azaz létrejöttének elfogadására) ezen időpontig a kérelmezett részéről nem került sor.

A kérelmezett 2020. január 3. napján kelt levelében belső vizsgálat indítványozásával kereste meg az ajánlatkérőt, arra hivatkozással, hogy az egyéb érdekelt a szerződéses kötelezettségének nem tesz eleget a 82 db gépjármű biztosításával a szerződés 2. 1.3. pontja szerint, az ajánlatkérő pedig egy korábbi eljárás eredményeként – a kérelmezett által - biztosított gépjárműveket használja annak ellenére, hogy visszaadási kötelezettsége volt 2019. július 28. napjával. A kérelmezett sem az ajánlatkérővel fennálló szerződés 1. lejártát követő 2 napon belül, sem a 2020. január 3. napján tett bejelentést megelőzően nem jelezte az 57 db gépjármű visszavételének szándékát.

2020. január 7. napján kelt elektronikus levelében az egyéb érdekelt jelezte a kérelmezett felé, hogy a kért számlák továbbra sem érkeztek meg, mely megkeresésre tekintettel a kérelmezett 2020. január 13. napján az alábbi választ adta:

„Jelen állás szerint nincs tudomásom semmilyen jogviszonyról cégeink között. Ily módon nincs számla, ami kiállításra kerüljön.”.

Az ajánlatkérő 2020. január 31. napján kelt, a kérelmezetthez címzett válasz levelében úgy nyilatkozott, hogy a kérelmezett tudomással bírt arról, miszerint az 57 gépjármű a szerződés1. 2019. július 28. napján történt megszűnését követően is az ajánlatkérőnél marad. Az ajánlatkérő továbbá úgy nyilatkozott, hogy joggal feltételezte, hogy az egyéb érdekelt és a kérelmezett közötti jogviszony megfelelően rendezett.

A 2020. március 5. napján kelt, az ajánlatkérő részére szóló válaszában a kérelmezett visszautasította, hogy közte és az egyéb érdekelt között megállapodás jött volna létre.

A kérelmezett haszongépjárműinek elszállítása 2020. április 30-ig megtörtént, nyilatkozata szerint a haszongépjárművek karbantartását, szervizelését a 2019-es és 2020-as évben is a kérelmezett szerződéses partnerei végezték, annak ellenértékét a kérelmezett fizette meg.

A hivatalbóli kezdeményezés

18. A hivatalbóli kezdeményező elsődlegesen a Kbt. 141. § (6) bekezdésére tekintettel a Kbt. 141. § (8) bekezdésének megsértésének megállapítását kérte. Álláspontja szerint az ajánlatkérő és a kérelmezett a szerződés1. tekintetében jogsértően módosították a 2014. november 25. napján létrejött közbeszerzési szerződésüket.

A 2019. január 8. napján kelt, 2. számú szerződésmódosítással a szerződő felek a szerződés1. V.2. pontjában meghatározott eredeti 48 hónapos szerződéses időtartamot 53 hónapra megemelték a Kbt. 141. § (2) bekezdésében foglalt jogalapra tekintettel.

A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő és a kérelmezett 2019. július 29. napjával a szerződés1.-t 3. alkalommal – formaszzerű szerződésmódosítás hiányában is – ismét módosították, mely módosítással a Szerződés1. időtartamát további legkevesebb 1 hónappal, legfeljebb 9 hónappal, 2020. április 30. napjáig, azaz az 57 db gépjármű kérelmezetthez történő visszaszolgáltatásának napjáig meghosszabbították. Amennyiben ugyanis ezen időszakban a jelzett jogvita okán a kérelmezett az 57 db használt gépjárművet nem biztosította az egyéb érdekeltnek a szerződés2. teljesítése érdekében, úgy az akként minősülhet, hogy ezen gépjárműveket továbbra is a közvetlenül a kérelmezett biztosította az ajánlatkérő számára, tartalmilag a szerződés1. határidejének újabb meghosszabbítása révén. Ezzel kapcsolatban a hivatalbóli kezdeményező kiemeli, hogy a kérelmezett 2019. augusztusát követően is állított ki számlákat az ajánlatkérő felé, amelyek kifizetését ugyan az ajánlatkérő már visszautasította, de helyette feltételezhetően az egyéb érdekeltnek teljesített kifizetést. A kérelmezett és az egyéb érdekelt közötti jogvita (az 57 db használt gépjármű további igénybevitelére vonatkozóan) ugyanakkor nem érinti azt a tényt, hogy az ajánlatkérő részéről e célból kifizetésekre került sor, amely révén a visszerhesség fennáll.

A hivatalbóli kezdeményező a Kbt. 141. § (6) bekezdésének szerződő felek általi megsértését annak ellenére is megállapíthatónak látja, hogy a szerződés1. 3. számú módosítására írásban nem került sor, ugyanis a Közbeszerzési Döntőbizottság is több eseti döntésében – az adott tényhelyzetet tartalmilag szerződés módosításként értékelve – a szerződés külön, írásbeli módosítása hiányában is megállapította a szerződésmódosítás Kbt.-beli szabályainak a megsértését.

A hivatalbóli kezdeményező szerint azzal, hogy 1) a kérelmezett 2019. augusztus hónapra számlát állított ki a szerződés1. teljesítésének ellenszolgáltatásáért; 2) a kérelmezett nyilatkozata szerint ezen számlát az ajánlatkérő kiegyenlítette; 3) a haszongépjárművek karbantartását, szervizelését a 2019. és 2020. évben is a kérelmezett szerződéses partnerei

végezték; 4) valamint, hogy a kérelmezett sem az ajánlatkérővel fennálló szerződés 1. lejártát követő 2 napon belül, sem 2020. január 3. napján tett bejelentést megelőzően nem jelezte az 57 db gépjármű visszavételének szándékát, illetve az ajánlatkérő nem szólította fel a kérelmezettet ezen gépjárművek visszavételére, a felek szerződésmódosításra irányuló egyező akaratát igazolja.

A Kbt. 141. § (6) bekezdés második mondata szerint a szerződés módosítása lényeges, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint az eredeti 48 hónapos teljesítési időtartam 5, majd újabb 9 hónappal, azaz az eredeti szerződéses időtartam 1/5-ével történő meghosszabbítása, ezzel a szolgáltatás ajánlatkérő általi, szerződésen túli igénybe vétele, a kérelmezett tovább teljesítése és a teljesítés kifizetése lényeges módosításnak minősül, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérői igény folyamatos jellegű, azaz az ajánlatkérőnek a határozott idejű szerződés lejártával új beszerzési igénye állt fenn.

A hivatalbóli kezdeményező szerint a 3. számú szerződésmódosítás - figyelemmel a 2. számú szerződésmódosításra is – nem felel meg a Kbt. 141. § (2) bekezdésében foglalt jogalapnak sem az alábbi indokokra tekintettel.

A kérelmezett által 2019. július 15-én 2019. augusztus 1. - augusztus 31. napja közötti időtartamra kiállított 21913329 számú számla nettó 6.175.396,- Ft bérleti díjat, szolgáltatási díjat és biztosítási összeget tartalmaz 57 db gépjárműre vonatkozóan.

Ezen számla alapján a 2019. augusztus 1. – 2020. április 30. napja között 6.175.396,- Ft X 9, összesen nettó 55.578.564,- Ft, a 2019. július 29. – 2019. július 31. közötti időszakra: 597.618,96,- Ft; tehát a 2019. július 29. - 2020. április 30. napjáig tartó időszakban 55.578.564,- Ft + 597.618,96,- Ft, mindösszesen 56.176.182,96,- Ft ellenértékű új beszerzési igény keletkezett, mely összeg a Kbt. 141. § (2) bekezdés b) pontja szerint az eredeti szerződés érték, a nettó 296.418.920,- Ft 10%-át meghaladja.

Hivatalbóli kezdeményező szerint a Kbt. 141. §-ában megnevezett egyéb jogalap a jelen hivatalbóli jogorvoslati kezdeményezés tárgya tekintetében nem értelmezhető.

A Döntőbizottság több eseti döntésében jutott arra a következtetésre, hogy amennyiben nincs olyan Kbt.-ben meghatározott jogalap, mely a szerződésmódosítás jogszerűségét megalapozná, a szerződés csak új közbeszerzési eljárás útján módosítható, és ezért a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő szerződésmódosítás semmisségét állapította meg. Tekintettel arra, hogy a hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint a jelen hivatalbóli jogorvoslati kezdeményezés tárgya szerinti szerződésmódosítás nem felel meg a Kbt. 141. §-ában foglalt esetek egyikének sem, ezért a következetes döntőbizottsági gyakorlatra figyelemmel a Kbt. 141. § (8) bekezdése szerint a szerződés csak új közbeszerzési eljárás eredményeként lett volna módosítható. Amennyiben a szerződés módosítására közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kerül sor, a szerződésmódosítás a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján semmis.

A hivatalbóli kezdeményező a jogsértés megtörténtének időpontjaként 2019. július 29. napját, míg a jogsértés tudomásra jutásának időpontjaként 2020. szeptember 3. napját jelölte meg, amely a kérelmezett által a feltételezett jogsértés megalapozottságára szolgáló nyilatkozatnak a hivatalbóli kezdeményező részére történő megküldése.

19. A hivatalbóli kezdeményező második vagylagos kezdeményezési elemében a Kbt. 19. § (2) és (3) bekezdésére, valamint a Kbt. 21. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdésében foglaltak ajánlatkérő (továbbiakban: beszerző) általi megsértésének megállapítását kérte a szerződés 2. tekintetében.

A Kbt.-ben rögzített kivételi esetek valamelyikének hiányában a közbeszerzési eljárás lefolytatása kötelező abban az esetben, ha a Kbt.-ben rögzített alábbi négy konjunktív feltétel megvalósul, mely szerint a Kbt. 5-7. § szerinti ajánlatkérő szervezet, a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzési tárgy tekintetében, legalább a nemzeti közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű, visszerthes szerződést köt.

A beszerző a Kbt. 5. § (1) bekezdés e) pont szerinti, kifejezetten közérdekű tevékenység folytatása céljából a Budapest Főváros Önkormányzata által alapított ajánlatkérőnek minősül, azaz a Kbt. személyi hatálya alá tartozik, a bejelentkezett ajánlatkérők listáján AK02431 szám (EKRSZ_66063016) alatt szerepel.

Feltételezhető, hogy a beszerző beszerzési igényét közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül elégítette ki. Tekintettel arra, hogy a kérelmezett tulajdonát képező 57 db gépjármű 2020. április végére került visszaszolgáltatásra, a hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint a közbeszerzési eljárás lefolytatásának mellőzésével érintett időszak: 2019. július 29. – 2020. április 30., a mellőzéssel érintett összeg az egy havi bérleti díj 6.175.396,- Ft-os összegét alapul véve 55.578.564,- Ft, a 2019. július 29. – 2019. július 31. közötti időszakra: 597.618,96,- Ft.

A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint a beszerző „személygépjármű és tehergépjármű beszerzésére”-re vonatkozó beszerzési igénye rendszeresen visszatérő igénynek tekinthető, ellátása folyamatosan szükséges, így egységes tervezést igényel. Ennek megfelelően került lefolytatásra a 2019. január 21. napján megindított uniós, nyílt közbeszerzési eljárás a beszerző, mint ajánlatkérő részéről 48 hónapos időszakra. A 2019. évi beszerzés előkészítése során a becsült értéket a megkötendő szerződés időtartama alapján kellett a beszerzőnek meghatároznia, figyelemmel a korábbi, a 2014. évi szerződés szerinti ellenszolgáltatás összegére is a Kbt. 17. § (2) bekezdésében foglaltak alapján.

A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint a Kbt. 19. § (3) bekezdése alapján az beszerzőnek a 2019. július 29. – 2020. április 30. közötti beszerzés megvalósításakor figyelembe kellett volna vennie a szerződés2-t megelőző közbeszerzési eljárás becsült értékét.

A hivatalbóli kezdeményező szerint megállapítható a szerződés2., valamint a 2019. július 29. – 2020. április 30. közötti időszakra vonatkozó megrendelések tárgya közötti műszaki-funkcionális egység, , mivel 1) a szerződés2., valamint a 2019. július 29. – 2020. április 30. közötti szolgáltatásmegrendelés egyaránt a beszerző személygépjármű és tehergépjármű bérleti és flottaüzemeltetési igényének kielégítéséhez kapcsolódnak, 2) a beszerző személye azonos, valamint 3) a kérelmezettől történő szolgáltatásmegrendelés a szerződés2. hatálya alá eső időszakra vonatkozik.

Erre figyelemmel a 2019. július 29. - 2020. április 30. közötti időszakban megrendelt szolgáltatás értéke nettó 56.176.182,96,- Ft, mely összeg önmagában eléri az beszerző esetében a szolgáltatás megrendelésre irányadó nemzeti értékhatárt.

Erre tekintettel a hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint feltételezhető, hogy a beszerző, mint ajánlatkérő a Kbt. 5. § (1) bekezdésének e) pontja alapján a Kbt. alanyi hatálya alá tartozó szervezetként megsértette a Kbt. 19. § (2) és (3) bekezdésére, valamint a Kbt. 21. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését akkor, amikor a fenti jogszabályi rendelkezéseket figyelmen kívül hagyva, közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül valósította meg beszerzését a 2019. július 29. és 2020. április 30. közötti időszakban.

A jogsértés tudomásra jutásának időpontja: 2020. szeptember 3. napja, azaz a feltételezett jogsértés megalapozottságára szolgáló nyilatkozatnak a kérelmezett által a hivatalbóli kezdeményező részére történő megküldésének napja.

20. Mindezekre tekintettel a hivatalbóli kezdeményező kérte a Döntőbizottságot, hogy – amennyiben annak feltételei fennállnak – a Kbt. 149. § (1) bekezdésének e) pontjára figyelemmel a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján állapítsa meg az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben a Kbt. 141. § (6) bekezdésére tekintettel a Kbt. 141. § (8) bekezdésének megsértését, vagylagosan a beszerzővel szemben a Kbt. 19. § (2) és (3) bekezdésére, valamint a Kbt. 21. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdésében foglaltak megsértését, ezzel egyidejűleg kérte a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján a jogsértés megállapítására tekintettel a Kbt. 165. § (6) bekezdésének a) pontjára figyelemmel a jogsértővel szemben bírság kiszabását.

21. Az elkésettség vonatkozásában tett ajánlatkérői kifogásra a hivatalbóli kezdeményező 2020. december 14. napján érkezett észrevételében előadta, hogy álláspontja szerint a hivatalbóli kezdeményezés nem elkésett, a közérdekű bejelentés a hivatalbóli kezdeményező korábbi tudomásszerzését nem alapozza meg. A kérelmező a közérdekű bejelentését olyan jogsértés vonatkozásában terjesztette elő, amely egy polgári jogi (elszámolási jellegű) jogvitával volt kapcsolatos, amelyben ráadásul egy harmadik fél is (egyéb érdekelt) érintett volt. A közérdekű bejelentés beérkezése a hivatalbóli kezdeményezőt a hivatalbóli kezdeményezés benyújtása tekintetében nem köti arra nézve, hogy a bejelentésre alapítottan – hatósági ellenőrzés eljárás nélkül – kezdeményezze a Döntőbizottság hivatalbóli eljárását. A kezdeményező elsődlegesen arra az álláspontra helyezkedett, hogy a bejelentés alapjául egy elszámolási jellegű jogvita szolgál, amely a közérdek helyett egyéni érdekeket érint, majd ezt követően a közérdekű bejelentéssel érintett közbeszerzési szerződés teljesítésének hatósági ellenőrzési eljárás keretében történő vizsgálatát rendelte el. A hatósági ellenőrzési eljárás alapján az egyéb érdekeltet, mint szerződő felet nyilatkoztatta a jogi álláspontjának a megismerése, valamint a szerződés teljesítésének alapjául szolgáló jogviszonyt érintő bizonytalanságok (jogviszony létrejötte, elszámolási jogvita körülményei) tisztázása érdekében. Mindez a jogsértés valószínűsíthetősége érdekében, és az egyoldalú álláspontra alapított hivatalbóli kezdeményezés elkerülése érdekében is szükséges volt.

A hivatalbóli kezdeményező a hatósági ellenőrzési eljárás keretében ismerte meg azokat a körülményeket, amelyek az egyéb érdekelt és a kérelmezett közötti jogviszony létrejöttével és ezzel összefüggésben az ajánlatkérő és a kérelmezett, illetve az egyéb érdekelt közötti elszámolási jogvitával kapcsolatosak, amely körülmények kihatnak a közbeszerzési jogsértés megtörténtének és jogi minősítésének kérdésére.

Mindezek alapján a jogsértésről történő tudomásszerzés alapjául nem a közérdekű bejelentés, hanem a 2020. november 9-én jegyzőkönyvvel lezárt hatósági ellenőrzési eljárás szolgált, ennél fogva a hivatalbóli kezdeményezés nem elkésett.

Az ajánlatkérő észrevételében foglaltakra a hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy a közbeszerzési eljárás mellőzése objektív jogsértés, amely nem függ a jogsértést elkövető fél tudattartalmától, feltevésétől. Ennél fogva a jogsértés tekintetében kizárólag annak van relevanciája, hogy a beszerző az érintett 57 db használt gépjárművet közbeszerzési szerződés alapján, annak keretében vette igénybe, vagy sem.

A beszerző a szerződés1-et korábban meghosszabbította, egyúttal új, eredményes közbeszerzési eljárást folytatott le, amelynek nyertesével közbeszerzési szerződést kötött. Függetlenül attól, hogy az beszerző adott esetben alapos feltevésben lehetett arra nézve, hogy

az érintett 57 db használt gépjárművet már az új nyertes ajánlattevőtől, a vele kötött szerződés² révén veszi igénybe, több olyan körülmény is kimutatható, amelyek mellett ezen feltevés utóbb kétségesé vált, amelyet a beszerzőnek is észlelnie kellett volna.

A hivatalból kezdeményező utalt arra, hogy beszerző értesítette ugyan a kérelmezettet a szerződés¹ megszűnéséről, azonban - erre vonatkozó dokumentumok hiányából - arra lehet következtetni, hogy a szerződés¹ 4.2. és 7. pontjában rögzítettek szerint az érintett 57 db használt gépjárművet ténylegesen nem adta vissza a kérelmezettnek, a visszaadás ugyanis nem került dokumentálásra, az 57 db használt gépjármű továbbra is a beszerzőnél maradt használatban.

A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint a jogviszony megszűnésére tekintettel az érintett gépjárművek visszaadását/visszavételét a kérelmezettel mindenképpen dokumentálni kellett volna a jogviszony teljes körű lezárása érdekében, a Kbt. 142. § (1) bekezdésében rögzített ellenőrzési és dokumentálási kötelezettségre is figyelemmel.

Hivatalbóli kezdeményező ez alapján további kezdeményezési elemként kérte megvizsgálni, hogy az ajánlatkérő a szerződés¹ lezárása körében teljes körűen eleget tett-e a Kbt. 142. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzési és dokumentálási kötelezettségének.

Mindemellett a kérelmezett már a szerződés² időtartamára vonatkozóan számlát állított ki közvetlenül a beszerző felé, amelyet az ki is fizetett. Ezen számlakiállítás és annak beszerző által tévesnek minősített kifizetése (és ennél fogva az ilyen módon kifizetett összeg visszakövetelése) amiatt is releváns tényállási elem, mivel legkésőbb már a 2019. október 30. napján tartott megbeszélés során beszerzőnek észlelnie kellett, hogy az egyéb érdekelt és a kérelmezett között az érintett használt gépjárművek beszerző általi igénybevételének jogalapja rendezetlen, ami egyúttal felveti annak lehetőségét is, hogy az igénybevétel ténylegesen nem a szerződés²-n alapul, ezáltal pedig a beszerző részéről mellőzés valósulhat meg. Ennél fogva a beszerző az egyéb érdekelt és a kérelmezett közötti, a használt gépjárművek alapvetéül szolgáló jogviszony fennálltában sem lehetett bizonyos, amely pedig közvetlenül kihatott a szerződés² alapján történő igénybevétel kérdésére.

A beszerző maga hivatkozott arra, hogy a hivatalbóli kezdeményezőnek nincs hatásköre az egyéb érdekelt és a kérelmezett közötti szerződés létrejöttének megállapítására. Ehhez képest a nyilatkozatában lényegében azt fejtette ki, hogy ő maga a felek közötti jogviszonyt alapos okkal létrejöttnek tekinthette.

22. Minderre tekintettel a hivatalbóli kezdeményező indítványozta, hogy a Döntőbizottság vizsgálja meg a jogorvoslati eljárás felfüggesztésének szükségességét, arra figyelemmel, hogy az érintett 57 db használt gépjármű igénybevételének alapjául szolgáló jogviszony jogalapi minősítése, egyben az elszámolási jellegű jogvita az arra hatáskörrel rendelkező bíróság részéről eldöntésre kerülhessen, s amely döntés egyben a jelen jogorvoslati eljárásban eldöntendő közbeszerzés jogsértés előkérdésének minősülhet.

23. A kérelmezett elkésettségi kifogására a hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy a kérelmezett 2020. április 6. napján kelt, a Közbeszerzési Hatóság elnökének címzett közérdekű bejelentésében a szerződés² teljesítésére tekintettel kérte a Döntőbizottság eljárásának hivatalbóli kezdeményezését, a közérdekű bejelentésben a közte és az Ajánlatkérő közötti, a Szerződés¹ lejártát követő elszámolási vitára hivatkozott. A hivatalbóli kezdeményező határozott álláspontja szerint az ajánlatkérő által hivatkozott ellentmondás (2020. szeptember 3-i, illetve 2020. november 9-i tudomásra jutás) nem áll fenn. A hivatalbóli kezdeményezés és a 2020. december 14. napján kelt, T-01046/40/2020 iktatószámú észrevétel között nincs ellentmondás, az pusztán az ajánlatkérő félreértésén alapul.

A tudomásra jutás alapjául a hatósági ellenőrzési eljárás szolgált, amelynek keretében már 2020. szeptember 3-án a hivatalbóli kezdeményező tudomására jutottak azok a tények, amelyekre a hivatalbóli jogorvoslati kezdeményezésben valószínűsített jogsértést alapította. Ennélfogva a hatósági ellenőrzési eljárás 2020. november 9-i lezárásának a 2020. november 2-án benyújtott hivatalbóli jogorvoslati kezdeményezésben valószínűsített jogsértések tekintetében nincs relevanciája. Az ajánlatkérő által hivatkozott logikai ellentmondás tehát látszólagos.

A hatósági ellenőrzési eljárás 2020. november 9-i lezárásának abból a szempontból ugyanakkor van relevanciája, hogy Hivatalbóli kezdeményező 2020. december 14. napján kelt, T-01046/40/2020 iktatószámú észrevétele az eredeti hivatalbóli jogorvoslati kezdeményezéshez képest egy további, új kezdeményezési elemet is tartalmazott, a Kbt. 142. § (1) bekezdése tekintetében. Ezen ellenőrzési és dokumentálási kötelezettséggel kapcsolatos jogsértés alapjául épp az ajánlatkérő azon, 2020. november 9-én kelt észrevétele szolgált, amelyben az ajánlatkérő lényegében arra hivatkozott, hogy alappal feltételezhetette, hogy az érintett használt gépjárműveket már az egyéb érdekelttel kötött szerződés alapján veszi igénybe.

„h) Ajánlatkérő alappal gondolta és az előadottak alapján a mai napig alappal gondolja, hogy a korábbi Nyertes Ajánlattevő és az új Nyertes Ajánlattevő között a 2019. július 29-től december 20-ig tartó időszakra létrejött a bérleti konstrukciót tartalmazó megállapodás (ezáltal az alvállalkozói jogviszony), figyelemmel a Ptk. 6:66. §-a és 6:69. §-a szerinti rendelkezésekre és arra, hogy korábbi Nyertes Ajánlattevő egyetlen alkalommal sem cáfolta okirattal, hogy ajánlatot adott, melyet új Nyertes Ajánlattevő elfogadott.”

Ezen nyilatkozat kapcsán mutatott rá a hivatalbóli kezdeményező azon körülményekre, amelyek az ajánlatkérő által hivatkozott feltevés megalapozottságát cáfolják, egyben az ajánlatkérő jogsértését a Kbt. 142. § (1) bekezdése vonatkozásában valószínűsítik. Ezen jogsértés vonatkozásában a hatósági ellenőrzési eljárás 2020. november 9-i lezárása nyitotta meg a jogorvoslati határidőt, ennél későbbi időpontra hivatalbóli kezdeményező nem hivatkozhatott.

Az 57 darab gépjármű 2019. július 28-tól 2020. április 30-ig terjedő időszakban történő használata tekintetében a felek között jelen jogorvoslati eljárás alatt is vita van.

Jelen jogorvoslati eljárás során mind az ajánlatkérő, mind a kérelmezett úgy nyilatkozott, hogy nem került sor a szerződés 1. 3. számú módosítására. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint a felek magatartása nem támasztja alá nyilatkozataikat arra vonatkozóan, hogy a szerződés 1. módosításához elengedhetetlen akarategység a felek között nem állt fenn, figyelemmel azon tényekre, hogy 1) ajánlatkérő a szerződés 1. 2019. július 28. napjával történt megszűnését követő kettő napon belül a szerződés 1. 4.2. és 7. pontjában rögzítettek szerint nem szolgáltatta vissza az 57 db gépjárművet, azokat továbbra is használta; 2) a kérelmezett a szerződés 1. megszűnését követő kettő nap elteltével nem tett intézkedéseket a gépjárművek részére történő visszaszolgáltatása érdekében; valamint 3) a kérelmezett szerződéses partnerei végezték a haszongépjárművek karbantartását, szervizelését - a szerződés 1. megszűnését követően - 2019. és 2020. évben is.

Ellentmondás van továbbá – ahogyan arra az ajánlatkérői észrevétel erre utal - az ajánlatkérő és a kérelmezett nyilatkozatai között a 2019. október 30. 12:00 órára összehívott, a kérelmezett székhelyén lefolytatott megbeszélés tekintetében is. A megbeszélésről a felek jegyzőkönyvet nem készítettek, azaz kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy kétoldalú vagy három oldalú egyeztetés volt-e (részt vett-e az egyéb érdekelt), mint ahogyan az sem,

hogy kitől és milyen módon kívánta az 57 db gépjármű használatának díját behajtani a kérelmezett. A felek nyilatkozata és magatartása közötti ellentmondásokra is tekintettel kezdeményezett tehát jogorvoslati eljárást a szerződés1. kapcsán a hivatalbóli kezdeményező, melyben a kérelmezett tulajdonát képező 57 db gépjármű 2019. július 28. - 2020. április 30. napjai közötti időszakban történő használatának közbeszerzési jogi minősítését kérte.

Az ajánlatkérő/ beszerző észrevétele

24. Az ajánlatkérő álláspontja szerint nem valósította meg a Kbt. 141. § (8) bekezdésének, sem pedig – a Kbt. 19. § (2) és (3) bekezdésére, valamint a Kbt. 21. § (1) bekezdésére tekintettel – a Kbt. 4. § (1) bekezdésének megsértését, ezért kérte mindkét feltételezett jogsértés vonatkozásában a jogsértés hiányának megállapítását.

A kérelmezettel a szerződés1 2019. július 28. napjával megszűnt, vele addig volt szerződéses jogviszonyban. Az egyéb érdekelttel kötött szerződés2 1.3. pontja értelmében a bérbeadónak 82 db használt gépjárművet kellett átmeneti gépjárművek címén leszállítania, melynek akként tett eleget, hogy 25 db gépjárművet a saját flotta állományából biztosított, míg 57 db gépjárművet a kérelmezettel létrejött megállapodása alapján, az utóbbi tulajdonában és a szerződés1 alapján az ajánlatkérő birtokában lévő gépjárművekkel biztosított. Az ajánlatkérő 2019. július 28. napjáig a kérelmezettel a szerződés1 alapján volt szerződéses jogviszonyban és volt elszámolási kötelezettsége, míg azt követően az egyéb érdekelttel.

Az ajánlatkérő és a kérelmezett a bérleti díjjal a szerződés1 alapján megfelelően és teljeskörűen elszámolt, kivéve azt, hogy az ajánlatkérőnek a 2019. augusztus hónapra (tehát a szerződés megszűnését követő hónapra) a kérelmezett által a számviteli törvényt megsértő számla-kiállítás és az ajánlatkérő téves megfizetése miatt túlfizetése keletkezett (melyet az ajánlatkérő 2020. április 16. napján kelt és mellékletként csatolt levelében jelzett és igényként jelölt meg). Azon 25 db gépjármű vonatkozásában, melyek az egyéb érdekelt tulajdonában vannak, a felek a szerződés2 alapján szerződészerűen elszámoltak, míg a szóban forgó 57 db gépjárművel kapcsolatban elszámolás nem történt, melynek oka az, hogy a kérelmezett és az egyéb érdekelt elszámolási jogvitába kerültek.

Az ajánlatkérő a másik két fél polgári jogi jogvitájának szenvedő alanya, melybe tudtán, akaratán kívül és minden – a szerződészerű teljesítést és elszámolást célzó –erőfeszítése ellenére került bele, mivel őt korábban az egyéb érdekelt akként tájékoztatta, hogy a kérelmezettel megállapodott és az 57 db gépjárműnek a fentiek szerinti biztosításának nincsen akadálya, ezért az ajánlatkérő alappal gondolta és az előadottak alapján a mai napig alappal gondolja, hogy a kérelmezett és az egyéb érdekelt között a 2019. július 29-től december 20-ig tartó időszakra létrejött a bérleti konstrukciót tartalmazó megállapodás (ezáltal az alvállalkozói jogviszony), figyelemmel a Ptk. 6:66. §-a és 6:69. §-a szerinti rendelkezésekre és arra, hogy a kérelmezett egyetlen alkalommal sem cáfolta okirattal, hogy ajánlatot adott, melyet az egyéb érdekelt elfogadott. Az ajánlatkérő tudomása szerint a másik két fél között az ajánlat elfogadásával egyébként is létrejött megállapodás írásba foglalása egészen a legvégső aktus alkalmával, az utolsó adategyeztetéskor és azonosítási-besorolási procedúra során akadt meg, mely a kérelmezett váratlan visszalépésére vezethető vissza és bár az egyéb érdekelt eredménytelenül kérte, hogy a közöttük létrejött megállapodás elszámolása és a 2019. év pénzügyi zárása érdekében küldjék meg neki a számlákat, a visszalépésnek egészen a kérelmezett 2020. januári leveléig kézzel fogható jelei nem voltak. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a jogorvoslati eljárás alapjául szolgáló helyzet ténylegesen és valójában egy polgári jogi jogvita, melynek alanyai a kérelmezett és az egyéb érdekelt. Ennek az ajánlatkérővel és a közbeszerzési szerződéseivel, így a Kbt.-vel kapcsolatba hozható egyedüli eleme az, hogy a szerződés2-ben a kérelmezett az egyéb érdekelt alvállalkozójaként jelenik meg, így a közöttük

fennálló elszámolási vita kihatással van az átmeneti gépjárművek használatával kapcsolatos szerződés szerű elszámolásra is. A kezdeményező helyesen ismerte fel, hogy a kérelmezett és az egyéb érdekelt között jogvita áll fenn, ugyanakkor ebből a tényből nem a megfelelő következtetést vonja le.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint nem jött létre szerződésmódosítás – sem formálisan, sem pedig formászerű szerződésmódosítás hiányában. A 2014. november 25. napján a kérelmezettel kötött szerződés¹ a 2. számú szerződésmódosítást követően 2019. július 28. napjával megszűnt, további meghosszabbításra sem formálisan, sem formaiságot nélkülözve nem került sor, a felek között erre irányuló megállapodás, szándék, akarat nem volt, azt bíróság nem állapította meg.

A kezdeményező tévesen állapítja meg, hogy a szerződés¹ legkevesebb 1, legfeljebb 9 hónappal (az 57 darab gépjármű visszaszolgáltatásáig) meghosszabbodott volna. Ez sem a Kbt.-ből sem a Ptk.-ból nem levezethető megállapítás. A szerződés meghosszabbítására a Kbt. 141. §-ban rögzített egyik feltétel sem állapítható meg, a felek szerződéses akarata egyáltalán nem irányult erre és a kezdeményező egy súlyosan téves feltételezésre alapítja ezen megállapítását, miszerint (ajánlatkérő) „feltételezhetően az új Nyertes ajánlattevőnek teljesített kifizetést.” Az ajánlatkérő az 57 db átmeneti gépjármű vonatkozásában semmilyen kifizetést nem teljesített az egyéb érdekelt részére, ennek ellenkezőjét állítani súlyosan okiratellenes. Tény, hogy a kérelmezett 2019. augusztus hónapra számlát állított ki a szerződés¹ teljesítésének ellenszolgáltatásáért és nyilatkozata szerint ezen számlát az ajánlatkérő kiegyenlítette, ugyanakkor figyelmen kívül hagyja azt, hogy a számla kiállítására a számviteli törvénnyel szembemenő módon a szerződés¹ megszűnését követő időszakra (2019. augusztus) került sor, mely időszakban tényleges teljesítés nem történt, továbbá azt az ajánlatkérő tévesen egyenlítette ki, melyre 2020. április 16-án kelt levelében fel is hívta a kérelmezett figyelmét. A téves utalásra egyébként adminisztrációs ok miatt kerül sor, mert annak a számláját a kérelmezett a május havi számlát követően, de a június és július havi számlát megelőzően nyújtotta be. Mindezek alapján egy téves és vitatott kifizetéssel – mely mögött nincs is tényleges teljesítés – igazoltnak tekinteni azt, hogy a felek között szerződésmódosításra irányuló akarat állt fenn, nyilvánvalóan téves. Az ajánlatkérő a 2019. augusztusa után kiállított számlákat következetesen vitatta és visszaküldte, a teljesítését pedig megtagadta. A visszterhesség az ajánlatkérő és az egyéb érdekelt között a szerződés² alapján áll fenn.

A haszongépjárművek karbantartását, szervizelését a 2019. és 2020. évben is a kérelmezett szerződéses partnerei végezték. Feltételezhetően ennek az oka az, hogy a kérelmezett és az egyéb érdekelt közötti megállapodás ezt tartalmazta és a gépjárművek tulajdonosa a kérelmezett, azonban ebből a tényből a szerződésmódosítás megtörténtére hivatkozni ismételen csak téves.

A kérelmezett sem az ajánlatkérővel fennálló szerződés¹ lejártát követő 2 napon belül, sem 2020. január 3. napján tett bejelentést megelőzően nem jelezte az 57 db gépjármű visszavételének szándékát, illetve az ajánlatkérő nem szólította fel a kérelmezettet ezen gépjárművek visszavételére. Ebből a tényből a szerződésmódosítás megtörténtére következtetni szintén teljesen téves és logikátlan is, hiszen éppen az ellenkezőjét igazolja, vagyis azt az ajánlatkérőnél szerződésmódosítás hiányában is alappal voltak továbbra is a gépjárművek, mivel azok a szerződés² hatálya alá tartoztak.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint egyébként a szerződés¹ módosítására a Kbt. 141. §-a értelmében nem is lett volna jogszerű lehetőség – sem a kezdeményező által hivatkozott (2) és (6) bekezdés szerint, sem egyéb más jogalap alapján – így akarata nem is irányulhatott arra. Az ajánlatkérő álláspontja szerint nem került a szerződés¹ meghosszabbításra és új beszerzési igény kielégítésére éppen a szerződés² 1.3. pontja alapján került sor. A kifejtettek szerint tehát okiratellenes és jogszabályokkal ellentétes a beadvány azon okfejtése, amely a Ptk. 6:6.

§-át és 6:94. §-át hivatkozva próbálja igazoltnak tekinteni a szerződésmódosítás létrejöttét, mivel azon feltételek nem álltak, nem is állnak fenn. Nincs és nem is volt a felek között a szerződésmódosítás létrejöttére irányuló tényleges akarat és a kezdeményező által vizionált tényleges állapot sem – legalábbis az ajánlatkérő oldalán semmiképpen sem, de feltételezhetően a kérelmezett oldalán sem, mivel az jogszabálysértő lenne.

25. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a második vagylagos kezdeményezési elem sem alapos és az ajánlatkérő a szerződés2 kapcsán sem sértette meg a Kbt. előírásait.

Az ajánlatkérő nem közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül elégitette ki 2019. július 29. és 2020. április 30. közötti beszerzési igényét, tekintve, hogy az időszakra érvényes közbeszerzési szerződéssel rendelkezett (szerződés2). Az ajánlatkérő beszerzési igényét képező 82 db átmeneti gépjármű, majd a végleges gépjárművek biztosítása a szerződés2 alapján történt oly módon, hogy a bérbeadó a 82 db gépjárműből 25 darabot saját tulajdonú gépjárműveiből, míg 57 darabot a kérelmezett által tulajdonolt gépjárművekből elégitett ki.

A kezdeményező a jogsértés fennállását ismételten abból a téves feltételezéséből vezeti le, miszerint a gépjárművek bérleti díjának kifizetése feltételezhetően megtörtént, csak nem a kérelmezett részére, hanem az egyéb érdekeltnek. Az ajánlatkérő ismételten hangsúlyozza, hogy az 57 db gépjármű kapcsán az egyéb érdekeltnek kifizetést nem teljesített és értetlenül áll azelőtt, hogy a kezdeményező mely okiratokra, nyilatkozatokra alapozza ezen feltételezését és a tényállás tisztázása érdekében miért nem tett meg minden szükséges intézkedést.

Az ajánlatkérő az 57 db gépjárművet 2019. július 28. napjáig a szerződés1, míg azt követően a szerződés2 alapján használta. Ennek megfelelően azt is szükséges figyelembe venni, hogy az 57 db gépjárműnek, bár ugyanazokról van szó, de mégis más jogviszonyból származnak, így eltérő a bérleti díja a két külön időszakban, mivel annak alapja a szerződés1 esetében a kérelmezett ajánlata, míg a szerződés2 esetében az egyéb érdekelt ajánlata, illetve utóbbi kapcsán az 1.3. pont értelmében annak legfeljebb 75%-a.

Tény, hogy az ajánlatkérő 2019. évben az egyéb érdekelttel közbeszerzési szerződést kötött és az ajánlatkérő a kérelmezett tulajdonában lévő 57 db gépjárművet használta a 2019. évben megkötött szerződés időtartama alatt is folyamatosan, ugyanakkor az nem kerül hangsúlyozásra, hogy azokat, mint a szerződés2 szerinti átmeneti gépjárműveket használta.

Az ajánlatkérő ugyanakkor határozottan elutasítja azt, hogy az ajánlatkérő utasította az egyéb érdekeltet, hogy az átmeneti időszakra az 57 db autót a kérelmezett tulajdonában lévő állományból biztosítsa. Ez az ajánlatkérői javaslat a költséghatékonyságot célozta és az, hogy az egyéb érdekelt valóban így járt el a szerződés szerinti teljesítése érdekében, csak és kizárólag az ő és az így a jogügyletbe alvállalkozóként bevont kérelmezett döntése volt. Az egyéb érdekelt a szerződés2 műszaki tartalmának megfelelő bármilyen gépjárművel biztosíthatna volna a szerződés2-ben foglalt átmeneti autókat. Az ajánlatkérő hangsúlyozta, hogy a kezdeményező nem tett eleget a tényállás tisztázási kötelezettségének, mert megállapításait egyedül az egyéb érdekelt nyilatkozatára alapozta. Az a tény, hogy a kérelmezettnek az átmeneti autók biztosítására (és az alvállalkozói jogviszony létrejöttének érdekében) nyújtott ajánlatát az egyéb érdekelt elfogadta, de a szerződéskötési folyamat végül váratlanul elakadt és egy polgári jogvitás helyzetet eredményezett, semmiképpen sem értékelhető az ajánlatkérő terhére, így nem alapozhatja meg a jogsértését sem.

Az ajánlatkérő határozott álláspontja az az egyéb érdekelttel egyezően, hogy az alvállalkozói jogviszony a másik két fél között a Ptk. 6:66. §-a és 6:69. §-a alapján létrejött, ugyanakkor ennek eldöntése a másik két fél egyezségén vagy végső soron a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező polgári bíróság döntésén kell, hogy alapuljon. Az ajánlatkérő nincs – ahogyan

álláspontja szerint a Döntőbizottság sincs – abban a helyzetben, hogy ebben állást foglaljon vagy döntsön, de az ilyen döntés egyértelműen kihatással van a közbeszerzési szerződéseire.

26. Az ajánlatkérő álláspontja szerint amennyiben a másik két fél polgári jogvitája úgy zárul le, hogy közöttük az ajánlattétellel és az elfogadással a jogviszony létrejött, úgy az a közbeszerzési szerződés alvállalkozói jogviszonyának létrejöttét is igazolhatja és vélhetően ekkor nyílik meg annak lehetősége, hogy az ajánlatkérőhöz eljuttatásra kerüljön a Kbt. 138. § (3) bekezdés szerinti nyilatkozat.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint a fentiek miatt nem valósította meg a Kbt. mellőzésének jogsértését. A Ptk. 1:3. § (1) és 2) bekezdése értelmében a jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelően kötelesek eljárni. A jóhiszeműség és tisztesség követelményét sérti az is, akinek joggyakorlása szemben áll olyan korábbi magatartásával, amelyben a másik fél okkal bízhatott. Jelen tényállásban az ajánlatkérő álláspontja szerint a fentiek sérelme megvalósult.

Az ajánlatkérő előadta, hogy a kérelmezett és az egyéb érdekelt egyezségeit kívánták kötni, melyben le kívánták zárni a jogviszonyuk elszámolását. Ennek során egymásnak egyezségi megállapodás tervezetet és elszámolási táblázatot is küldtek, melyek a másik két fél oldalán üzleti titkot tartalmazhatnak, így azok benyújtása a felektől várható. Az ajánlatkérő ebből is arra következtetett, hogy a másik két fél is az ajánlatkérő által képviselt álláspont mentén érdekelt a szerződés szerű teljesítések dokumentálása és elszámolása kapcsán. Az ajánlatkérő tudomása szerint a kérelmezett ezen egyezségből is váratlanul kihátrált.

Az ajánlatkérő kiemelte, hogy sem neki, sem a Döntőbizottságnak nincs hatásköre arra, hogy egy szerződés létrejötte tárgyában döntsön és egy polgári jogi elszámolási vitát eldöntsen. Ez vagy a kérelmezett és az egyéb érdekelt egyezségén vagy pedig polgári bíróság döntésén kell, hogy alapuljon. Ezen jogvita alapkérdésében való döntésig jelen jogorvoslati eljárás nem folytatható le, illetve abban az ajánlatkérőre marasztaló döntés nem hozható. Az ajánlatkérő kérte megállapítani, hogy a kezdeményezésben foglaltak nem alaposak.

27. Az ajánlatkérő 2020. december 17. napján kelt észrevételében előadta, hogy az elkésettség vonatkozásában megalapozottnak egyetértett a kérelmezett által hivatkozottakkal, ugyanakkor vitatta a hivatalbóli kezdeményező álláspontját. A hivatalbóli kezdeményező a kérelmezettnek a 2020. május 14. napi keltezéssel megküldött válaszában lényegében már lemondott azon jogáról, hogy a tárgyban jogorvoslati eljárást kezdeményezzen, holott a feltételezett jogsértésről tudomása volt, később mégis ugyanarra a nyilatkozatra hivatkozva kezdeményezett jogorvoslati eljárást, amire korábban már egyszer elutasította. A hivatalbóli kezdeményező a 2020. december 14. napján kelt észrevételében még a saját jogorvoslati beadványával ellentétesen is azt írja, hogy a tudomásra jutás napja — mégsem 2020. szeptember 3., hanem — 2020. november 09. napja. Ez már önmagában ellentmondásos, hiszen már 2020. november 2-án kezdeményezte a jogorvoslati eljárást.

Figyelemmel tehát arra, hogy a mindkét kezdeményezési elem vonatkozásában fennáll az elkésettség, az ajánlatkérő kérte a jogorvoslati eljárás érdemi vizsgálat nélküli elutasítását ill. a jogorvoslati eljárás megszüntetését.

Továbbra is azt hangsúlyozta, hogy a Döntőbizottságnak nincs hatásköre arra, hogy egy szerződés létrejötte tárgyában döntsön és egy polgári jogi elszámolási vitát eldöntsen. Az ajánlatkérő továbbra is úgy látja, hogy jelen helyzet egy polgári jogi jogvitán alapszik, sőt jelen helyzet önmagában egy polgári jogi jogvita, mely háttérében annak a kérdésnek az eldöntése áll, hogy kérelmezett és az egyéb érdekelt között létrejött-e a határozott időtartamú bérleti szerződés, amely az ajánlatkérő és az egyéb érdekelt szerződéses viszonyában egy

alvállalkozói jogviszonyt hozott létre, ezért elszámolást az ajánlatkérő és az egyéb érdekelt, valamint egyéb érdekelt és a kérelmezett között keletkeztetett.

Ajánlatkérő továbbra is hangsúlyozta, hogy ő a másik két fél polgári jogi jogvitájának szenvedő alanya, melybe tudtán, akaratán kívül és minden — a szerződés szerű teljesítést és elszámolást célzó erőfeszítése ellenére került bele, mivel őt korábban egyéb érdekelt többször is akként tájékoztatta, hogy a kérelmezettel megállapodott és az 57 db gépjármű korábban előadottak szerinti rendelkezésre bocsátásának nincsen akadálya. Figyelemmel arra, hogy a jogi helyzet tisztázása a jogorvoslati eljárás előkérdése, egyben bírósági hatáskör, így annak felfüggesztése indokolt és ilyen értelemben az ajánlatkérő jogalap nélküli gazdagodását előrevetíteni is prejudikáció.

A kérelmezett észrevétele

28. A kérelmezett elsődlegesen elkészségre hivatkozott, állította, hogy megalapozatlan a hivatalbóli kezdeményező azon álláspontja, amely értelmében a kérelmezett közérdekű bejelentése a korábbi tudomásszerzését azért nem alapozta meg, mert

„a hatósági ellenőrzési eljárás keretében ismerte meg azokat a körülményeket, amelyek a Porsche Lízing és Szolgáltató Kft. és az ARVAL Magyarország Kft. közötti jogviszony létrejöttével és ezzel összefüggésben az Ajánlatkérő és az ARVAL Magyarország Kft., illetve a Porsche Lízing és Szolgáltató Kft. és az ARVAL Magyarország Kft. közötti elszámolási jogvitával kapcsolatosak [...]”

A kérelmezettel szemben előterjesztett kezdeményezési elem annak megállapítására irányul, hogy a kérelmezett és az ajánlatkérő közbeszerzési eljárás mellőzésével módosították a közöttük létrejött szerződés1-t. A hivatalbóli kezdeményező nyilatkozata a tekintetben nem világos, hogy pontosan milyen pusztán a hatósági ellenőrzési eljárás keretében megismert körülményekre hivatkozik. Nyilatkozatából azonban az egyértelműen kitűnik, hogy ezen információk nem a kérelmezett és az ajánlatkérő közötti szerződés1 állítólagos módosításával, hanem az egyéb érdekelttel kapcsolatosak.

29. Érdemben a jogorvoslati kezdeményezés megalapozatlanságára hivatkozott. Kiemelte, hogy a hivatalbóli kezdeményező adós maradt annak bizonyításával, hogy a felek a szerződés1-t módosították volna, hivatkozott arra, hogy a Ptk. 6:191. §-a értelmében a felek a közöttük létrejött szerződést – kivéve a Ptk. 6:191. § (4) bekezdésében foglalt esetek – kizárólag közös megegyezéssel módosíthatják.

Idézte a közte és az ajánlatkérő között lezajlott egyeztetéseket és előadta, hogy azonos álláspontot foglaltak el a tekintetben, hogy a szerződés1 határozott idejének módosítására sem írásban, sem szóban, sem pedig ráutaló magatartással nem került sor. A felek elszámolásának akadályát az képezte, hogy amíg a kérelmezett azon az állásponton helyezkedett el, hogy az ajánlatkérő jogalap nélkül használta a vonatkozó haszongépjárműveket, addig az ajánlatkérő úgy ítélte meg, hogy elszámolni nem a kérelmezettel, hanem az egyéb érdekelttel köteles.

Hangsúlyozta, hogy a Ptk. 6:191 § (3) bekezdése értelmében a szerződésmódosítására a szerződés megkötésére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, valamint a Ptk. 6:63. § (2) bekezdése alapján a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges és a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges.

A szerződés1 felek általi módosításának akadályát így az is képezi, hogy a kérelmezett – többszöri kérése ellenére – semminemű tájékoztatást nem kapott az ajánlatkérőtől a tekintetben, hogy mikor kívánja visszaszolgáltatni a gépjárműveket. A szerződés meghosszabbítása olyan lényegi feltétele a szerződésnek, amelyben való megállapodás előfeltétele a szerződésmódosítás létrejöttének. A kérelmezett és az egyéb érdekelt között semminemű szerződéses jogviszony nem jött létre. Mindezek alapján a hivatalbóli kezdeményezés elutasítását kérte.

Az egyéb érdekelt észrevételt nem terjesztett elő.

A Döntőbizottság döntése és jogi indokai

30. A Döntőbizottság figyelemmel arra, hogy a kérelmezett elkésettségi kifogást terjesztett elő, elsődlegesen az eljárási feltételeket vizsgálta és az alábbiakat állapította meg.

A Kbt. 152. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a Közbeszerzési Hatóság elnöke a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból indított eljárását kezdeményezheti, ha a feladatköre ellátása során a közbeszerzésekről szóló törvénybe, illetve a közbeszerzésekről szóló törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomására.

A Kbt. 152. § (2) bekezdés b) pontja szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását a Közbeszerzési Hatóság elnöke a jogsértés tudomásra jutásától számított hatvan napon belül, de közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén az a) ponttól eltérően a szerződés megkötésének időpontjától vagy, ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől számított legfeljebb öt éven belül kezdeményezheti.

A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint a jogsértésről történő tudomásszerzés alapjául nem a közérdekű bejelentés, hanem a 2020. szeptember 3. napján hozzá érkezett kérelmezetti iratok megismerése szolgált, a Kbt. 142. § (2) bekezdésre alapított ajánlatkérői jogsértés vonatkozásában pedig a 2020. november 9-én jegyzőkönyvvel lezárt hatósági ellenőrzési jegyzőkönyv. A kérelmezett és az ajánlatkérő is azzal érvelt, hogy a Közbeszerzési Hatóság Elnökéhez 2020. április 6. napján érkezett közérdekű bejelentés a hivatalbóli kezdeményező jogsértésről történt tudomásszerzésének a napja.

A Közbeszerzési Hatóság elnökének címzett közérdekű bejelentés a kérelmezett által kiemelt cselekmények előadása mellett arra hivatkozott és annak vizsgálatát kérte, hogy az ajánlatkérő és az egyéb érdekelt súlyos szerződésszegést követek el, az egyéb érdekelt nem teljesíti a szerződésből eredő kötelezettségeit, a kérelmezett pedig nem volt és nem is lehetett a szerződés2 nyertesének, az egyéb érdekeltnek az alvállalkozója. A közérdekű bejelentésben foglaltakat a Közbeszerzési Hatóság a bejelentés alapján indult T-00749/2020. számú eljárásban nem vizsgálta, és a T-00749/3/2020. számú válaszában közölte, hogy a bejelentő a szerződés2-t megelőző közbeszerzési eljárás ajánlattevője volt, ezért saját jogán is indíthat jogorvoslati eljárást, azonban a közérdekű bejelentés célja a közérdek védelme, a közérdekű bejelentés nem szolgálhat alapul az egyéni érdeksérelmek, elszámolási viták rendezésére.

A Döntőbizottság a közérdekű bejelentés valamint az arra adott válasz tartalmának vizsgálata alapján megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményezésben szereplő vélelmezett jogsértések – tiltott szerződésmódosítás, közbeszerzési eljárás mellőzése – vonatkozásában a közbeszerzési jogi szempontú vizsgálata, ekként a közbeszerzésekről szóló törvénybe ütköző magatartásról történt tudomásszerzése a szerződésellenőrzési eljárás során valósult meg, amely a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződések teljesítésének és módosításának Közbeszerzési Hatóság által végzett ellenőrzéséről szóló 308/2015. (X. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) alapján a T-01046/03/2020 iktatószámú, 2020. június 2. napján kelt végzéssel indult meg, melyben a szerződés2 teljesítésére vonatkozóan közigazgatási hatósági ellenőrzési eljárást indított. Az ellenőrzési eljárás során a T-01046/14/2020. számú megkeresésében a hivatalbóli kezdeményező tájékoztatás-kéréssel fordult a kérelmezetthez, aki arra 2020. szeptember 3. napján tett nyilatkozatot. Ezen kérelmezetti nyilatkozat és mellékleteinek tartalma alapján valósult meg a hivatalbóli

kezdeményező tudomásszerzése a kezdeményezésben foglaltak tekintetében. Mindezek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a 2020. szeptember 3. napján történt tudomásszerzéshez képest a 2020. október 30. napján előterjesztett hivatalbóli kezdeményezés határidőben érkezett, ezért a kezdeményezést érdemben vizsgálta.

31. A hivatalbóli kezdeményező vagylagos kezdeményezési elemeket terjesztett elő, egyrészt a tiltott szerződésmódosítás megállapítását, másrészt a közbeszerzési eljárás mellőzésének megállapítását kérte. A jogorvoslati eljárás során a 2020. december 14. napján érkezett észrevételében a hivatalbóli kezdeményező a Kbt. 142. § (1) bekezdésének ajánlatkérő általi megsértésére vonatkozóan újabb kezdeményezési elemet terjesztett elő. A Döntőbizottság a kezdeményezési elemeket nem az előterjesztésük sorrendjében az alábbiak szerint vizsgálta meg.

A harmadikként előterjesztett, a Kbt. 142. § (1) bekezdésébe ütköző ajánlatkérői jogsértés vizsgálata eljárásjogi akadályba ütközik, ezen kezdeményezési elem elkésettsége okán. A hivatalbóli kezdeményezőnek ugyanis a kérelmezett 2020. szeptember 3. napján a hivatalbóli kezdeményezőhöz érkezett válaszában mellékletében már rendelkezésére állt azon irat, amelyet a kérelmezett az ajánlatkérőnek 2020. március 5. napján megküldött, amelyben azt közölte az ajánlatkérővel, hogy közte és az egyéb érdekelt között megállapodás nem jött létre. Tehát a T-01046/40/2020. számú észrevételben előterjesztett új kezdeményezési elem alapja nem az ajánlatkérő jogorvoslati eljárás során 2020. november 9. napján előterjesztett észrevételében foglalt kijelentése szolgált, hogy alappal feltételezhető, miszerint az érintett használt gépjárműveket már az egyéb érdekelttel kötött szerződés alapján veszi igénybe. Arról ugyanis, hogy nincs a kérelmezett és az egyéb érdekelt között jogviszony, maga a kérelmezett tájékoztatta a hivatalbóli kezdeményezőt a 2020. szeptember 3-i, még az ellenőrzési eljárás során tett nyilatkozatában. Az ajánlatkérő ezen ellenőrzési és dokumentálási kötelezettséggel kapcsolatos jogsértése alapjául tehát nem az ajánlatkérő 2020. november 9-én kelt észrevétele szolgált. A 2020. szeptember 3. napján megvalósult tudomásszerzési időponthoz képest a Kbt. 142. § (1) bekezdésének megsértésére alapított, a jogorvoslati eljárás során 2020. december 14. napján előterjesztett új kezdeményezési elemben foglaltak vizsgálatának eljárásjogi akadálya van, figyelemmel arra, hogy e körben a hivatalbóli kezdeményezés elkésettsége miatt a Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezést a harmadik eleme tekintetében a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján megszüntette.

32. A Döntőbizottság a kezdeményezési elemek vizsgálatakor a második kezdeményezési elem körében a közbeszerzési eljárás mellőzése tekintetében a 2019. augusztus 1. napján hatályos rendelkezéseket vette figyelembe a Kbt. 148. § (8) bekezdés c) pontja szerint.

33. A Döntőbizottságnak ezt követően azt kellett megvizsgálnia, hogy a beszerző az 57 darab használt gépkocsi bérlete esetében jogszerűen mellőzte-e a közbeszerzési eljárás lefolytatását.

A Kbt. 4. § (1) bekezdése szerint a 15. § (1) bekezdése szerinti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, illetve építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek az e törvény szerinti közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kötelesek lefolytatni.

A Kbt. 4. § (2) bekezdése alapján a közbeszerzési szerződés megkötésére közbeszerzési eljárást, építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötésére koncessziós beszerzési eljárást kell lefolytatni.

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható volt, hogy a beszerző rendelkezett közbeszerzési eljárás eredményeként létrejött közbeszerzési szerződéssel, amely alapján 2018. november 25. napjáig jogszerűen vette igénybe a szolgáltatást a kérelmezettől, ezt követően azonban 2020. április 30. napjáig közbeszerzési eljárás eredményeként létrejött közbeszerzési szerződés nélkül, közbeszerzési eljárás mellőzésével vette igénybe a kérelmezett szolgáltatását.

A közbeszerzési szerződés meghatározását a Kbt. 3. § 24. pontja tartalmazza, mely szerint közbeszerzési szerződés: e törvény szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött, árubeszerzésre, szolgáltatás megrendelésre vagy építési beruházásra irányuló visszerthes szerződés.

A közszolgáltatói szerződés meghatározás a Kbt. 3. § 27. pontja alapján közszolgáltatói szerződés: olyan közbeszerzési szerződés, amelynek célja az ajánlatkérő e törvény szerinti közszolgáltató tevékenysége előkészítésének, megkezdésének vagy folytatásának biztosítása.

A fenti jogszabályi rendelkezésekből következően a közbeszerzési eljárás lefolytatása kötelező abban az esetben, ha a Kbt.-ben rögzített alábbi négy konjunktív feltétel megvalósul, ha a Kbt. 5-7. § szerinti ajánlatkérő szervezet, a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzési tárgy tekintetében, legalább a nemzeti közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű visszerthes szerződést köt. Ezen konjunktív feltételek közül, bármely feltétel nem teljesülése kizárja a közbeszerzési eljárás alkalmazásának kötelezettségét, emiatt a Döntőbizottság az egyes feltételek meglétét külön-külön vizsgálta.

34. A Döntőbizottság elsőként azt vizsgálta, hogy a beszerző ajánlatkérő szervezetnek minősül-e.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző a Kbt. 5. § (1) bekezdés e) pont szerinti, kifejezetten közérdekű tevékenység folytatása céljából a Budapest Főváros Önkormányzata által alapított ajánlatkérőnek minősül, tehát a Kbt. személyi hatálya alá tartozik, a bejelentkezett ajánlatkérők listáján AK02431 szám (EKRSZ_66063016) alatt vették nyilvántartásba.

35. A Döntőbizottság másodikként a beszerzés tárgyát vizsgálta és a következőket állapította meg.

A Kbt. 8. § (1) bekezdése szerint közbeszerzésnek minősül a közbeszerzési szerződés, valamint az építési vagy szolgáltatási koncesszió e törvény szerinti megkötése. A közbeszerzési szerződés tárgya árubeszerzés, építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése lehet.

A Kbt. 8. § (4) bekezdése alapján a szolgáltatás megrendelése - árubeszerzésnek és építési beruházásnak nem minősülő - olyan beszerzés, amelynek tárgya különösen valamely tevékenység megrendelése az ajánlatkérő részéről.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző és a kérelmezett között létrejött jogviszony alapján a beszerző 57 darab használt gépjárművet bérelt a kérelmezettől, tárgyat tekintve személygépjármű és tehergépjármű beszerzése (bérlet és flottaüzemeltetés) volt, amely a Kbt. 8. § (4) bekezdése szerint szolgáltatás megrendelésnek minősül.

36. A Döntőbizottság harmadikként azt vizsgálta, hogy a beszerzés értéke meghaladta-e a közbeszerzési értékhatárt.

A Kbt. 16. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzés becsült értékén a közbeszerzés megkezdésekor annak tárgyáért az adott piacon általában kért vagy kínált - általános forgalmi adó nélkül számított, a 17-20. §-ban foglaltakra tekintettel megállapított - teljes ellenszolgáltatást kell érteni. Opcionális részt tartalmazó ajánlatkérés esetén a teljes ellenszolgáltatásba az opcionális rész értékét is bele kell érteni.

A Kbt. 17. § (2) bekezdése alapján az árubeszerzés vagy a szolgáltatás becsült értéke a rendszeresen vagy az időszakonként visszatérően kötött szerződés esetében:

- a) az előző naptári év során kötött azonos tárgyú szerződés vagy szerződések szerinti tényleges ellenszolgáltatás, módosítva a következő naptári év alatt várható mennyiségi és értékbeli változással, vagy
- b) az első teljesítést követő, a következő tizenkét hónap alatti vagy a tizenkét hónapnál hosszabb időre kötött szerződés vagy szerződések időtartama alatti becsült ellenszolgáltatás.”.

A Kbt. 19. § (1) bekezdése szerint tilos a becsült érték meghatározásának módszerét e törvény megkerülése céljával megválasztani.

A Kbt. 19. § (2) bekezdése értelmében tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely e törvény vagy e törvény szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet.

A Kbt. 19. § (3) bekezdése alapján, ha egy építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatásmegrendelés, illetve azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni. Szolgáltatás megrendelése esetében az ugyanazon közvetlen célra irányultság vizsgálatakor az egyes szolgáltatások műszaki és gazdasági funkcionális egységét kell alapul venni.

A Közbeszerzési Hatóság Elnökének 2019. január 1-jétől irányadó közbeszerzési értékhatárokról szóló tájékoztatója (KÉ 2019. évi 9. szám, 2019. január 14.) 1.2. pontja értelmében az uniós értékhatár szolgáltatás megrendelése esetén a Kbt. II. részének alkalmazásakor a közszolgáltatói szerződések esetében 443 000 euró, azaz 137.622.380 forint, a 2.2 pont alapján a nemzeti értékhatár árubeszerzés esetén közszolgáltatói szerződésekre vonatkozóan 50.000.000 forint.

A hivatalbóli kezdeményező 2019. július 29. napjától 2020. április 30. napjáig terjedő időszakra vonatkozó beszerzésre kérte a mellőzés jogsértésének megállapítását. A Döntőbizottság ezért a kérelemhez kötöttség elve alapján nem vonta vizsgálat alá a szerződés1 2018. november 25-i megszűnését követő 2019. július 29. napjáig terjedő időszakot, figyelemmel arra, hogy a hivatalbóli kezdeményező a mellőzés vonatkozásában a szerződés1 megszűnése időpontjának 2019. július 29. napját tekintette, amely időpontban a beszerző írásban közölte a szerződés1 hatályának megszűnését a kérelmezettel. A szerződés2., valamint a 2019. július 29.- 2020. április 30. közötti időszakra vonatkozó megrendelések és teljesítések tárgya közötti műszaki-funkcionális egység megállapítható, mivel mindkettő beszerzés szolgáltatásmegrendelésre irányult, a beszerző személygépjármű és tehergépjármű bérleti és flottauzemeltetési igényének kielégítéséhez kapcsolódott, a beszerző személye azonos volt és a szolgáltatásmegrendelés a szerződés2. hatálya alá eső időszakra vonatkozott.

Következésképpen a szerződés2. becsült értékének meghatározásakor a 2019. július 29.-2020. április 30. napja közötti, a kérelmezettől igénybe vett szolgáltatás – amely a 2019. augusztusi számla 6.175.396.-Ft-os nettó értéke alapján 9 hónapra összesen nettó 55.578.564.- Ft, a 2019. július 29. – 2019. július 31. közötti időszakra nettó 597.619.-Ft- mindösszesen nettó 56.176.183.-Ft értékét figyelembe kellett volna venni, amely önmagában eléri a szolgáltatás megrendelésre irányadó nemzeti értékhatárt. A beszerző arra hivatkozott, hogy a szerződés2 értékébe a kérelmezettől megrendelt szolgáltatást is beleszámította, ugyanakkor az 57 darab gépjármű típusának adataiból és a 2019-ben megindított közbeszerzési eljárás műszaki leírásában a beszerzési igényére vonatkozó feltételek adataiból, valamint a szerződés2 mellékletében csatolt és az abban rögzített használt gépjárművek típusadatai alapján megállapítható volt, hogy a szerződés2 megkötését megelőző közbeszerzési eljárás becsült értékébe a vizsgált 57 darab gépjármű becsült értékét nem vette figyelembe a beszerző. A beszerző az 57 darab gépjármű bérleti szolgáltatásának becsült értékét a 2019. január 21. napján megindított közbeszerzési eljárása becsült értékével nem számította egybe, annak megállapítása során a fenti összegű beszerzését nem vette figyelembe. Ezt támasztja alá a szerződés2 1.3. pontja is mely szerint az egyéb érdekeltnek saját állományából kellett biztosítania a használt gépjárműveket, nem pedig a kérelmezett tulajdonában állókból. A második vagylagos a közbeszerzési eljárás mellőzésére vonatkozó kezdeményezési elemre az ajánlatkérő lényegében érdemi nyilatkozatot nem tette, azt állította, hogy az 57 gépjármű kapcsán az egyéb érdekeltnek a fizetést nem teljesített, azzal azonban tisztában volt, hogy a kérelmezett tulajdonát képező autókat használta, azokat igénybe vette. Az ajánlatkérő azonban nem igazolta, hogy a 2019-ben indított közbeszerzési eljárása becsült értékének meghatározása során a szerződés1 hatályának lejártát követően általa használt gépjárművek bérletének értékét számításba vette volna. A mellőzés jogsértésének megállapításakor annak volt jelentősége, hogy a szerződés2-t megelőző közbeszerzési eljárásban a beszerzési igény felmérésekor ezen értékkel számoltak-e. Amennyiben igen, úgy megállapítható lett volna, hogy a 2019-ben megindított közbeszerzési eljárás becsült értéke ezt tartalmazta. A szerződés2-ben a használt autókra rögzített megállapodás, valamint az ajánlatkérő utólagos nyilatkozata arra, hogy a 82 darab használt autóból 25 darabot biztosít az egyéb érdekelt, a becsült érték meghatározása szempontjából a további használt autók beszámítását nem igazolta. Ezzel nem igazolható, hogy a beszerzési igény felmérésekor a kérelmezett autóit számításba vette és a becsült értéket ennek megfelelően állapította meg. Az sem igazolja az 57 darab gépjármű kapcsán a közbeszerzési eljárás lefolytatását, hogy az ajánlatkérő azt állította, a gépjárműveket 2019. július 28. napjáig a szerződés1, míg azt követően a szerződés2 alapján használta. Mindezek alapján nem volt megállapítható és az ajánlatkérő sem támasztotta alá, hogy az 57 darab autó a szerződés2 hatálya alá tartozott volna, amelynek megkötését megelőzte közbeszerzési eljárás. Mindezek alapján megállapítható volt, hogy az autók bérletének 2019. július 29. - 2020. április 30. közötti megrendelése és igénybe vétele nem tartozott sem a szerződés1, sem a szerződés2 hatálya alá, azaz nem közbeszerzési eljárás lefolytatásával kerültek beszerzésre, holott az ajánlatkérő folyamatosan fennálló beszerzési igénye ezt indokolta volna.

37. A Döntőbizottság végül azt is vizsgálta, hogy a kérelmezettől történt beszerzések vonatkozásában a visszterhesség megállapítható-e. A 2019. augusztusi számla, valamint a kérelmezett által kibocsátott további számlák és a beszerző nyilatkozata alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy az elvégzett szolgáltatást a kérelmezett nem ingyenesen, hanem visszterhes jogviszony keretében látta el. A 2019. augusztusi számla kiállítása és megfizetése is ezt igazolja, ugyanakkor ezen időpontot követően a kérelmezett által kiállított számlákat az ajánlatkérő nem fizette meg, ezzel együtt a jogviszony visszterhesnek minősül, a kérelmezett teljesített, a gépjárműflottáját bérleti jogviszony keretében az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátotta, amelyért ellenszolgáltatást várt. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította,

hogy a beszerző és a kérelmezett jogviszonyában a szolgáltatás teljesítésével ellenszolgáltatás állt szemben, ezért a beszerzés visszterhesnek minősül.

38. Mindezek alapján a beszerző, mint a Kbt. 5. § (1) bekezdésének e) pontja alapján a Kbt. alanyi hatálya alá tartozó szervezet megsértette a Kbt. 19. § (2) és (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését, mivel a részekre bontás tilalmával ellentétesen, azt figyelmen kívül hagyva, jogsértően, közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül valósította meg beszerzését a kérelmezettől igénybe vett 57 darab gépjármű bérletére vonatkozóan a 2019. július 29. és 2020. április 30. közötti időszakban.

Mindezek mellett a Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy a kérelmezett, az egyéb érdekelt, valamint a beszerző jogviszonyait, elszámolási vitáit nem vizsgálta, nem is vizsgálhatta, a Döntőbizottság közbeszerzési jogi szempontú vizsgálata a felek közötti polgári jogi jogviszonyokat nem érintette. Éppen ezért nem látta indokoltnak a jogorvoslati eljárás felfüggesztését sem, a közbeszerzési jogsértés elbírálásának ily módon nem volt előkérdése a felek elszámolási jellegű polgári jogvitájának bíróság általi eldöntése.

A Döntőbizottság kiemeli, hogy a Kbt. 2. § (7) bekezdése szerint a Kbt. kógens, szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. Ebből következően ha a tényállás alapján a közbeszerzési eljárás mellőzésének feltételei fennállnak, köteles a jogsértést megállapítani, a jogsértés megállapítása nem függ a polgári bíróság előzetes döntésétől, mint ahogyan azt az ajánlatkérő állította.

39. A tiltott szerződésmódosítás megállapítására vonatkozó vagylagos, a hivatalbóli kezdeményezésben elsődlegesként előterjesztett kezdeményezési elem érdemi vizsgálatát a Döntőbizottság nem végezte el, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárás mellőzésének jogsértését megállapította a beszerző terhére. Mindezek alapján a Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást megszüntette a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján.

40. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (3a) bekezdésében biztosított hatásköre alapján vizsgálta meg a jogsértően létrejött szerződések semmisségét figyelemmel a Kbt. 137. §-ában foglaltakra.

A Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja szerint semmis a szerződés, ha azt a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kötötték meg.

A Kbt. 137. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdéstől eltérően a szerződés nem semmis, ha az ajánlatkérő azért nem folytatott le hirdetmény közzétételével induló közbeszerzési eljárást vagy kötött közbeszerzési eljárás mellőzésével megállapodást [9-14. §, 111. §], mert úgy ítélte meg, hogy a hirdetmény nélkül induló közbeszerzési eljárás alkalmazásával vagy a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő szerződéskötésre e törvény szerint lehetősége volt, szerződéskötési szándékáról külön jogszabályban meghatározott minta szerinti hirdetményt tett közzé, valamint a szerződést nem kötötte meg a hirdetmény közzétételét követő naptól számított tizedik napon belül.

A Kbt. 137. § (3) bekezdése szerint az (1) bekezdéstől eltérően a szerződés nem semmis, ha kiemelkedően fontos közérdek fűződik a szerződés teljesítéséhez. A szerződéshez közvetlenül kapcsolódó gazdasági érdek (így különösen a késedelmes teljesítésből, az új közbeszerzési eljárás lefolytatásából, a szerződő fél esetleges változásából vagy az érvénytelenségből következő kötelezettségekből eredő költség) nem tekinthető kiemelkedően fontos közérdeknek, a szerződés érvényességéhez fűződő további gazdasági érdekek pedig kizárólag akkor, ha a szerződés érvénytelensége aránytalan következményekkel járna.

A Döntőbizottság a fentiekre figyelemmel megállapította, hogy a rendelkező részben meghatározott beszerzéseit a beszerző a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével folytatta le, mivel köteles lett volna közbeszerzési eljárás lebonyolítására.

A Döntőbizottság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy fennállnak-e a Kbt. 137. § (2) és (3) bekezdésében foglaltak.

A beszerző nem tett közzé a Kbt. 137. § (2) bekezdése szerinti hirdetményt a szerződéskötési szándékáról, ezért a Döntőbizottság megállapította, hogy az ebben foglaltak nem állnak fenn.

A Döntőbizottság vizsgálta, hogy kiemelkedően fontos közérdek fűződik-e a szerződés teljesítéséhez. Megállapította, hogy a beszerző nem igazolta, hogy a szerződések semmissége ellentétes lenne a közérdekkel, azt ilyen körülménnyel, adattal, vagy irattal nem támasztotta alá, ezért a Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 137. § (3) bekezdése sem áll fenn. A Döntőbizottság szerint abban áll fenn a közösség érdeke, hogy a beszerzők jogszerű keretek között szerezzék be a bérleti, flottaüzemeltetési szolgáltatásokat. Mindezek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző és a kérelmezett között 2019. július 29. és 2020. április 30. napja közötti szolgáltatás megrendelések és teljesítések alapján létrejött szerződések a Kbt. 165. § (2) bekezdés g) pontja szerint a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján semmisek.

A továbbiakban a Döntőbizottság a Kbt. 145. § (3a) bekezdése alapján az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása körében vizsgálta, hogy az eredeti állapot helyre állítható-e. A Döntőbizottság a szerződések tartalma alapján megállapította, hogy az eredeti állapot nem állítható helyre, a szerződésben szereplő szolgáltatást a beszerző az érvénytelenség bekövetkezésének időpontjáig már igénybe vette. A Döntőbizottság minderre figyelemmel a Kbt. 165. § (2) bekezdés h) pontja alapján megállapította, hogy az eredeti állapot nem állítható helyre.

41. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján alkalmazta a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezményt.

A Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerint a Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg.

A Kbt. 165. § (7) bekezdése szerint a Kbt. 165. § (6) bekezdésben meghatározott bírság összege – a Kbt. 165. § (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetén a jogorvoslattal érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetén a szerződés értékének legfeljebb 15 %-a.

A 2015. évi Kbt. 165. § (7b) bekezdése szerint a 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megállapítja, hogy az eredeti állapot helyreállítása a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményei alkalmazása körében nem lesz lehetséges, a (6)-(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege - az eset összes körülményét figyelembe véve - legfeljebb a szerződés értékének 15%-a.

42. A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének – továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának - megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat
figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

43. A Döntőbizottságnak – tekintettel arra, hogy a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg – a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján, valamint a (7b) bekezdései szerint további jogkövetkezményként kötelezően bírságot kellett kiszabnia.

A Döntőbizottság jelen esetben a bírság kiszabását nem mérlegelhette, a Kbt. kötelezően rendeli a bírság alkalmazását.

A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során figyelembe vette a beszerzés tárgyát, valamint a jogtalan mellőzéssel érintett beszerzés értékét (56.176.183.-Ft). Figyelembe vette a Döntőbizottság azt is, hogy a jogsértés nem reparálható. A Döntőbizottság megítélése szerint a beszerző súlyos jogsértést valósított meg azzal, hogy közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével megkötött szerződése alapján teljesült a szolgáltatás megrendelése, mely során az eredeti állapot helyreállítása nem lehetséges, valamint a jogsértés a közpénzek átlátható felhasználásának törvényi célját hiúsította meg.

44. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (7b) bekezdése alapján az érvénytelenség jogkövetkezményeként további, a rendelkező részben megállapított összegű bírságot szabott ki a beszerzővel szemben. A Döntőbizottság az eset összes körülményét figyelembe vette a bírság összegének megállapítása során. Mérlegelte a szerződés tárgyát, a szerződés értékét, e szempontokat összességében mérlegelve a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak.

45. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó az Ákr. 126. § (2) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

46. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

47. A határozat ellen a Kbt. 170. § alapján indítható közigazgatási per. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1)

bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2021. február 15.

***Pulainé Dr. Horváth Hajnalka sk
közbeszerzési biztos,
az eljáró tanács elnöke***

***Bonifert Zsolt sk
közbeszerzési biztos***

***Dr. Puskás Sándor sk
közbeszerzési biztos***

A kiadmány hitelélül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapja:

1. ajánlatkérő képviselője
2. kérelmezett képviselője
3. hivatalbóli kezdeményező képviselője
4. egyéb érdekelt képviselője
5. Miniszterelnökség
6. Közbeszerzési Hatóság Titkársága